

ΟΙ ΠΡΟΓΟΝΙΚΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ

ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟΚΤΗΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Τὰ Ἑλληνικά μουσεῖα — εὐτυχῶς — ἔχουν ἓνα προσόν πού δέν ἡμποροῦν νά ἔχουν τὰ ξένα, παρὰ μόνον ἂν καταβάλουν τεράστια ποσά καί πάλιν ἂν εὐρεθοῦν οἱ ἄνθρωποι πού θά εἶνε διατεθειμένοι, ἐναντί χρημάτων καί μέ γλίους κινδύνους, νά τὰ δορῇσιν. Πλουτίζονται κάθε τόσον μέ νέα εὐρήματα ἀπό τὸ ἀνεξάντλητον τοῦτο κοιμητήριον ἀρχαίων μαρμάρων, πού εἶνε ἡ Ἑλληνική γῆ. Τὸ περίεργον ὅμως εἶνε ὅτι πλουτίζονται καί ἀπὸ τὰ ὑπόγεια τῶν ἰδίων τῶν μουσείων καί ἰδίᾳ ἀπὸ τὰ ὑπόγεια τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Ἀθηνῶν.

Κανεῖς δέν θά ἡμποροῦσε νά φαντασθῇ ποιοὶ θησαυροὶ εἶχαν συσσωρευθῇ εἰς αὐτὰ τὰ περίφημα ὑπόγεια καί εἰς πόσον πλούτον, ὥστε εἰς μίαν ἐκθεσίαν του ὁ σημερινὸς διευθυντὴς τοῦ μουσείου κ. Ἀλέξανδρος Φιλαδέλφους νὰ γράφῃ: «Ὁ πλούτος αὐτῶν τῶν ὑπογείων ἐστὶν ἀνέκμητος». Ἡ τοῦτο τὸ συμπέρασμα, ἡ ταύτην τὴν κεφαλὴν εἰς τὰ ὑπόγεια.

Ἀπὸ τὰ ἀποκείμενα αὐτὰ εἰς τὰ ὑπόγεια μάρμαρα, ἀνω τῶν 70 ἐξετέθησαν εἰς τὰς διαφόρους αἰθούσας τοῦ μουσείου, ὥστε ν' ἀξιῇ τὸν κόπον νά κάμωμεν ἓνα γόρον μεταξὺ τοῦ κόσμου πού ξυπνοῦν τὰ μάρμαρα καί ν' ἀκούσωμεν τῆς ἱστορίας, πού ἀφηγοῦνται μέ τὴν βοήθην τῶν γλώσσων.

Ἀς ἀρχίσωμεν ἀπὸ ἓνα σύμπλε-

γμα τοῦ Θησέως καί τοῦ Μινωταύρου, πού εὐρέθη πρὸ ἑβδομήκοντα ὁλῶν ἐτῶν εἰς τὸν χώρον πού κατέχει ὁ ἅγιος Δημήτριος ὁ Κατηφόρης. Μαζὴ μὲ τὸ σύμπλεγμα εὐρέθησαν καί οἱ περίφημοι Κοσμηταί. Καί οἱ μὲν Κοσμηταί κατέχουν λαμπράν αἰθουσαν, πού φέρει μάλιστα καί τὸ ὄνομά των. Τὸ σύμπλεγμα ὅμως, ἄγνωστον διατρί, ἐπῆρε τὸν δρόμον τῶν ὑπογείων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀνεσῆρθη μόλις ἐσχάτως. Παριστᾷ τὸν Θησεῖα φρονέοντα τὸν Μινωταύρον καί κατὰ πάσαν πιθανότητα θά εἶνε ἀντίγραφον Ρωμαϊκῶν χρόνων, τοῦ περιφημοῦ ἀριστουργήματος τοῦ Μύρωνος, πού εὐρίσκετο εἰς τὴν Ἀλφειοκρήνην.

Ἐκεῖνο, ὅμως, πού ἐξαιροῦται περὶ σφόδρην καὶ ἐξαιρετικὴν ἀξίαν, εἰς τὸ τοῦτο τὴν ἀποκάλυψιν, εἶναι τὸ σῆμα τῆς θεᾶς Περσέως καί ἀπεικονεῖ εἰς τὴν ἑσθρὴν καὶ ἐξαιρετικὴν ἀριστοντασίαν τοῦ ἀσπασίου καὶ τῶν ἑσθρῶν. Ἡ δὲ ἀπεικόνισις ἐστὶν ἐκ τῶν λοιπῶν γλυπτῶν τοῦ περὶ τὸν τῶν προερχομένων ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ ἀσπασίου εἰς τὸν Μύρωνος. Δέν εἶνε γνωστόν, δυστυχῶς, καὶ τοῦτο τίνος γλύπτου εἶνε, ἀποκρίνεται ὅμως μοναδικὸν στόλισμα διὰ τὸ μουσεῖον καί προκαλεῖ ζωηροτάτην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἐπισκέπτας.

Ἄλλ' ἂς συνεχίσωμεν: Ἐξετέθησαν ἀκόμη εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ μουσείου, ἀνασυνθεῖσαι ἀπὸ τὰ ὑπόγεια, τρεῖς μαρμάρηνα πλάγες, φέρουσαι

ἀναγλύφους παραστάσεις. Ἐξ αὐτῶν ἡ πρώτη ἀναπαριστᾷ σείληνοῦς, πατώντας ἐντὸς κάδων σταφυλᾶς. Ὁταν τὴν ἀντικρύς ἡ κανεῖς, νομίζει ὅτι βλέπει ἀναπαράστασιν τοῦ σημερινοῦ τρύγου, ἢ μᾶλλον τὸν τρύγον ὅπως ἐγίνετο εἰς τὰ χωριά τῆς Ἀττικῆς, πού παράγουν κρασί, πρὶν ὀλίγα ἀ-

Ἡ χαλκὴ κεφαλὴ τῆς Περσέως.

κόμη χρόνια. Εἰς τὰς ἄλλας δύο πλάγας ἀναπαρίστανται, ἐπὶ τῆς πρώτης μὲν ὁ Διόνυσος πρὸ τοῦ βοοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποῖον τελεῖται θυσία, ἐπὶ τῆς δευτέρας δὲ Πάνθηρ τρέχων.

Εἰς ἄλλας αἰθούσας ἐξετέθησαν, κολοσσιαῖος Κούρος, λίαν προηγμένης ἀρχαϊκῆς τέχνης, εὐρεθεῖς πρὸ ἐξελκοντασίας εἰς τὰ Μέγαρα — κοιμηθεῖς καί αὐτὸς τὸν νήδυμον εἰς τὰ ὑπόγεια — μικρὰ κεφαλὴ τοῦ Πλάτωνος, τὴν ὁποίαν ἀνεκάλυψεν — εἰς τὰ ὑπόγεια πάντοτε — ὁ Οὐγγρος καθηγητὴς κ. Χέκελ, καί ἄλλα ἀκόμη μικροτέρως σημασίας.

Κοντὰ εἰς αὐτὰ ἐπῆραν θέσεις καί διάφορα νεώτερα εἰρημικά, τὰ ὁποῖα δέν εἶνε ἐπαρκῶς γνωστά εἰς τὸ κοινόν. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀνάγλυφον θαυμαστῆς τέχνης τῶν χρόνων τοῦ Ἀδριανοῦ, εὐρεθέν παρὰ τὸ Χαλάνδρι καί εἰς τὸ ὁποῖον παριστᾶται ὁ Διόνυσος κρατῶν κἀνθάρον καὶ θύρσον, μικρὰ ἀνάγλυφος κεφαλὴ γυναικὸς ἀρίστης ἀρχαϊκῆς τέχνης, μαρμάρηνον ἀγαλμάτιον παριστῶντὸν θάνατον, ὡς νέον ἐστεμμένον καί

Τὸ ἀνάγλυφον τῶν σείληνων.

Ἡ κεφαλὴ τῆς θεᾶς Ὑγείας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Τὰ δύο ὅμως διαμάντια τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου θ' ἀπομένουν δύο κεφαλαί: ἡ μαρμαρίνη τῆς Τεγέας καὶ ἡ χαλκίνη τῆς ἐν Θράκῃ Περίνθου. Αἱ περιπέτειαι τῆς πρώτης εἶνε γνωσταί, ὥστε νὰ περιτεύῃ νὰ ἐπαναληφθοῦν. Χρειάζεται ὅμως νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐτοποθετήθη ἤδη παρὰ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν κ. Δημητριάδη, κατὰ τρόπον ἐντελῶς διάφορον ἢ πρῖν, καὶ ἐπὶ βάσει ἐκ μαύρου Βελγικοῦ μαρμάρου, οὕτως ὥστε τὸ γλυπτικὸν τοῦτο ἀριστοῦργημα τῆς ἀρχαιότητος, ἡ κεφαλὴ τῆς θεᾶς Ὑγείας, καθαρισθεῖσα καὶ ἀποτόν προσεκκολλημένον πηλόν, ν' ἀνακτήσῃ τὴν ἀπαράμιλλον ὠραιότητά της.

Ἡ κεφαλὴ τῆς Περίνθου εἶνε ἔργον τοῦ Γ' π. Χ. αἰῶνος καὶ ἐδωρήθη ἀπὸ τὸν ἀειμνήστον Ἀ. Σταμούλην εἰς τὸ μουσεῖον. Ποῖον θησαυρὸν προσωπεύει τὸ ἀριστοῦργημα τοῦτο; Ἀσφαλῶς, μόνον ὅσοι τὸ εἶδαν ἔμπορουν νὰ φαντασθοῦν, ἢ μᾶλλον ἔμπορουν νὰ ποῦν ἂν εἶνε δυνατόν νὰ ἐκτιμηθῇ μὲ χρῆμα. Ἡ

ἐμπνευσμένη ἀρχαία τέχνη ἐδημοῦργησεν ἐπάνω εἰς τὸν χαλκὸν τὸν τύπον ἐκείνον τῆς ἀδρᾶς κολλοῆς, ποῦ εἰς αἰῶνας αἰώνων θὰ λάμπῃ. Τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ κυρίως ἡ κόμη, θὰ ἔδιδαν τὸ θέμα διὰ τὴν συγγραφὴν ὁλοκλήρου διδλίου, ποῦ θὰ ἦτο ἓνας ἀληθινὸς ὕμνος εἰς τὴν συμμετρίαν καὶ εἰς τὴν γραμμὴν. Ὅπως δὴποτε, οἱ κομματὰ τῶν Ἀθηναίων, ποῦ ζητοῦν εἰς τὸ Παρίσι τὰς ἐμπνεύσεις καὶ τὰ πρότυπα τῶν καλλιτεχνικῶν τῶν δημιουργημάτων, ἂς μάθουν ὅτι εἰς τὴν χαλκίνην κεφαλὴν τῆς Περίνθου, ἔμπορουν νὰ θροῦν τὸ μοντέλο διὰ τὴν ὁρατιέραν κομμωσιν τῆς γῆς.

Καὶ διὰ νὰ τεματίζωμεν, ἐπιφύλασσόμενοι νὰ ἐπανέλθωμεν, ἰδοὺ καὶ μία ἀκόμη ἀνακαλύψαι ἐκ τῶν αἰθουσῶν τοῦ μουσείου τῆς Ἀθηνῶν, καὶ ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος, ὡς οἱ ἄλλοι κ. κ. ἀποκαλύπτει.

διεπίστωσαν, ἐξετάσαντες τὴν Αἰγυπτιακὴν συλλογὴν τοῦ μουσείου, τὴν προσερχομένην ἀπὸ δωρεᾶς τῶν δύο ἀειμνήστων ἐξ Αἰγύπτου ὁμογενῶν Ροστόβιτς καὶ Δημητρίου, ὅτι περιέχει μοναδικὰ μνημεῖα, διὰ τὰ ὅποια θὰ ἐνηθύνοντο καὶ αὐτὰ τὰ Αἰγυπτιακὰ μουσεῖα ἂν τὰ εἶχαν!

Χρειάζοντα τάχα σχόλια; Ἀσφαλῶς ὄχι. Πρέπει ὅμως, ἀντιθέτως, νὰ σημειωθῇ ὅτι αἱ συλλογαὶ αὐταὶ παρατεταμέναι εἰς δύο μικρὰς αἰθούσας, ἐπερίμεναν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τὴν ταξινόμησιν.

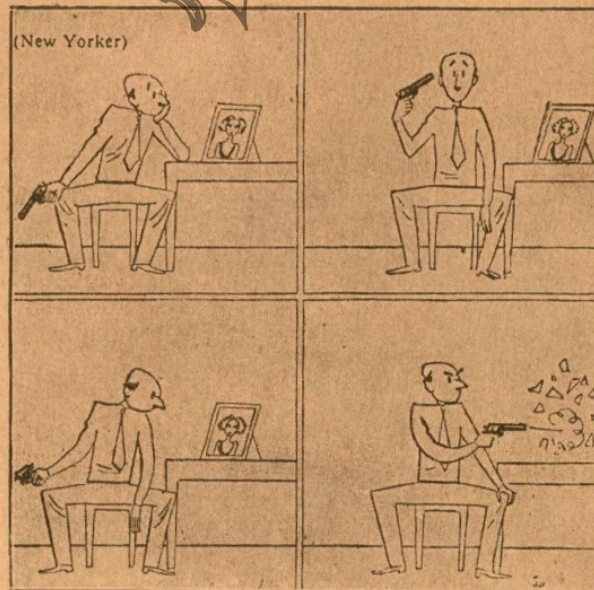
Α.

Ο ΟΙΚΟΣ "Αννα Παύλη, Ἐρμού 18κ. 340B

ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
Ἰωάν. Ἐμπνευστή, τῶς ἐπιθεωρητοῦ
τηματάρχου Ἀνταλίας, ἐκτελεστὴ μεταφράσεως πάσης φύσεως. Ἐμπ. Μπανόκη 381

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ μεγάλῃς 12 τοῦς παύ-
ρας καὶ ἐκπύτης ἐκτελεστῆς, ζητεῖ θέ-
σιν παρὰ δικηγόρου ἢ ἐταιρείας. Ἀνταλ-
σίαν καὶ ὑποθέσεις ἐμπόρων κλπ. μὲ μι-
κρὰ μνημεῖα ἀντιθέ. Γράφει: Γ. Γε-
ωργίου, Ἐρμού 346

ΓΙΑΤΙ ΕΓΩ ΚΑΙ ΟΧΙ ΑΥΤΗ;

Ἡ δευτέρα καὶ ὀρθότερα σκέψις τοῦ παρ' ὀλίγον αὐτόχειρος.